

တၢ်န့ၣ်ကျဲလၢသဲစးကီၣ်ကးကရၢတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးတၢ်အံၤအဂီၢ်

သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်-

- ▶ နဃုတၢ်မၤစၢၤသ့တၢ်လၢလံာ်မ့ၢ်တၢ်မၤပုၤတၢ်ဂၤတဲကဒီးတၢ်လၢအတဲဝဲသ့လီၤ.
- ▶ နမ့ၢ်ကွဲးကမၢ်န့ၣ်နဃုစးခိတၢ်ဃုထၢတၢ်အသိတဘျီသ့လီၤ.
- ▶ နတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်နတၢ်ဃုထၢဒၣ်နဲလီၤ.
- ▶ နတၢ်ဃုထၢန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ခူသ့လီၤ.

1 နဟဲတၢ်လၢတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးအလီၢ်-အခဲအံၤတၢ်မၤန့ၣ်ကဲထီၣ်အသးလဲၣ်

တၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးအလီၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်ကသံကွၢ်န့ၣ်တၢ်သံကွၢ်သၢဖျၢၣ်မ့ၢ်နကကြၢးဘၣ်ဒီးတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးအဂီၢ်ခါန့ၣ်လီၤ-

- ‘နမံၤလၢပုၤမ့ၢ်ဒဲလဲၣ်’- တဲဘၣ်အဝဲသ့ၣ်နမံၤအလၢအပုၤက့ၢ်. မ့ၢ်ကဲဘျးသၢပျၢၤဒုးန့ၣ်ပုၤဘၣ်နက့ၢ်ပနီၣ်တၢ်ဂီၤဃုဒီးနမံၤလၢအလီၤ(အဒိ, တၢ်နီၣ်သိလ့ၣ်လဲၣ်, ဆူၣ်ချုတ်ကွၢ်ထွဲကး (health care card) အသိးတက့ၢ်-
- ‘နအိၣ်တၢ်လီၤဖဲလဲၣ်’- တဲဘၣ်အဝဲသ့ၣ်နအိၣ်ဆိးလီၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- ‘လၢအပူၤကွၢ်နဃုထၢဘၣ်တၢ်ဖးဖဲတၢ်ဃုထၢတဘျီအံၤလဲၣ်’- အဝဲသ့ၣ်ကသံကွၢ်န့ၣ်တၢ်အံၤခိဖျိတၢ်ပျဲနဃုထၢတၢ်ဖးသ့ဒၣ်ထဲတဘျီခါဖဲတၢ်ဃုထၢတဘျီအပူၤန့ၣ်လီၤ.

2 တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်စးခိလၢတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးအဂီၢ်

- ဖဲနဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်တၢ်ဃုထၢစးခိလံတဘျီ, တၢ်ကတဲဘၣ်န့ၣ်လၢနကဘၣ်မၤထွဲတၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်ဒ်တၢ်ဃုထၢစးခိအလီၤအသိးလီၤ.
- တၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးလီၤအီၤဖဲတၢ်ဃုထၢစးခိဖအဖီခိန့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်တလီၤတၢ်ဘၣ်န့ၣ်, နသံကွၢ်တၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးအလီၢ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတၢ်ဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.

3 လဲၣ်စိၣ်နတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးစးခိဆူတၢ်ဃုထၢအလီၢ်တက့ၢ်-

- ထီၣ်ဒီးဘိန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဖဲတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးအလီၢ်ဘၣ်ဆၣ်နဃုထၢလၢကသုနကစၢ်ထီၣ်ဒီးဘိသ့ဖဲနတၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲနတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးစးခိအလီၤန့ၣ်, ပုၤဒီးဃုထၢအသးတၢ်လၢလံာ်လၢကအိၣ်ဒီးတလၢဒါလၢအမံၤအစုစုတကပၤန့ၣ်လီၤ.
- နကဘၣ်ကွဲးနီၣ်လီၤနီၣ်ဂံၢ်ခဲလၢတလၢဒါအပူၤကိးဖျၢၣ်ဒီးဒ်နတၢ်ဃုထၢစရီအိၣ်အသိးလီၤ.
- လၢနတၢ်ဘၣ်သးအဒိၣ်ကတၢ်တၢ်ဂၤအဂီၢ်, နကကွဲးလီၤဝဲ’ဝ’ လၢပုၤဒီးဃုထၢအသးအမံၤတလၢဒါအစုစုတကပၤန့ၣ်လီၤ.
- လၢနတၢ်ဃုထၢခံၣ်တၢ်ဂၤအဂီၢ်, နကကွဲးလီၤ’၂’ လၢပုၤဒီးဃုထၢအသးအမံၤတလၢဒါအစုစုတကပၤန့ၣ်လီၤ.
- နကမၤတၢ်အံၤကျိၤကျဲဆူညါကယံၢ်တလၢဒါခဲလၢအလီၤ, သ့နီၣ်ဂံၢ်ထဲတခါစုၣ်စုလၢတလၢဒါအလီၤန့ၣ်လီၤ.
- **သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်-** သူထဲနီၣ်ဂံၢ်လၢကမၤနီၣ်တလၢဒါအဂီၢ်ခါတက့ၢ်.
- **တဘျီကွဲးလီၤ**နမံၤမ့ၢ်ဆဲးလီၤနမံၤလၢတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးစးခိအလီၤတဂ့ၢ်.

4 ထၢန့ၣ်လီၤနတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးစးခိလၢတလၢဒါအပူၤ-

- တၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကဆၢထၢၣ်ဖဲတၢ်ဃုထၢတလၢဒါအပူၤအကပၤန့ၣ်လီၤ.
- ကၢ်ချိးနတၢ်ဃုထၢတၢ်ဖးစးခိလၢကပၢ်အီၤလၢတၢ်ခူသ့ၣ်အပူၤအဂီၢ်တက့ၢ်.